Communicatie en collegialiteit tussen huisartsen zonder samenwerkingsverband: een beschrijvende studie van studentenpraktijken.

Haio: DE MAEYER Silke , KUL
Promotor: GOEDHUYS Jo , KUL
Praktijkopleider: SCHRAEPEN Adelbert , SISK Maura

Context: Een studentenarts wordt in de praktijk regelmatig geconfronteerd met een beleid dat niet overeen komt met de eigen diagnostische en therapeutische inzichten of gewoonten of met de huidige wetenschappelijke richtlijnen. Dit verschil in aanpak en confrontatie met fouten in beleid kunnen leiden tot moeilijke situaties op vlak van collegialiteit en uitstippelen van een vervolgbeleid, alsook op vlak van de communicatie naar de patiënt en zijn vaste huisarts.

Onderzoeksvraag: Het doel van dit onderzoek is inzicht krijgen in welke problemen studentenartsen ervaren rond communicatie en collegialiteit, hoe zij hiermee omgaan in hun denken en hun doen. Dit met nadruk op hoe het beleid bepaald wordt, hoe gecommuniceerd wordt met de patiënt en met de vaste huisarts van de patiënt. Een secundair doel is inzicht krijgen in de verwachtingen van de vaste huisartsen omtrent deze materie.

Methode: De benadering van het onderwerp verliep op twee manieren. Eerst werd een literatuuronderzoek uitgevoerd waarbij gezocht werd in verschillende databanken naar studies over collegialiteit, onafhankelijkheid van medisch handelen en communicatie, met de focus op de situatie van huisartsen zonder samenwerkingsverband. Ook specifieke deontologische en juridische bronnen werden geraadpleegd. Daarna volgde een eigen kwalitatief onderzoek aan de hand van semigestructureerde interviews bij studentenartsen enerzijds en anderzijds bij vaste huisartsen. De analyse gebeurde aan de hand van de Grounded Theory.

Resultaten: In de literatuurstudie vormde de code van geneeskundige plichtenleer de belangrijkste deontologische bron, met regels over communicatie, collegialiteit en de onafhankelijkheid van medisch handelen. Op juridisch vlak werden de wet betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen, de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen en de patiëntenrechtenwet het referentiekader. Voor het kwalitatief onderzoek werden 16 studentenartsen en 5 vaste huisartsen ge?nterviewd. Studentenartsen geconfronteerd met een verschil in aanpak of een fout in het beleid van een andere huisarts samen met de patiënt komen tot een beleid. Hiervoor verzamelen ze informatie, verstrekken ze informatie en geven de patiënt hierbij soms een opdracht. In hun communicatie naar de patiënt toe zullen de studentenartsen proberen de vaste huisarts uit de wind te zetten. De drempel om met onbekende huisartsen te discussi?ren over beleidsfouten, blijkt voor de meeste studentenartsen te hoog te zijn. De verwachtingen van vaste huisartsen stemde in grote mate overeen met hoe studentenartsen hun beleid bepalen.

Conclusie: Samenvattend kan besloten worden dat de ge?nterviewde studentenartsen elk individueel een communicatiestijl ontwikkelden om op collegiale manier om te gaan met patiënten en hun vaste huisartsen. Verbeteringen op dit vlak kunnen vooral verwacht worden door training in communicatie- en argumentatievaardigheden en de verdere uitbouw van veilig elektronische communicatiekanalen.